

Tâm Sự Lý Đông A

Gửi thế hệ 2000,

Để có thể làm tròn được sứ mệnh mà Lý Đông A (LĐA) đã trao gửi cho chúng ta, chúng ta cần hiểu được tâm sự và những thông điệp của ông. Hãy chịu khó đọc kỹ và thuộc lòng mấy bài thơ "để đời" của ông, nhất là bài **Thánh Đồng Ngâm**, mà ông cũng gọi (trong ngoặc) là: *Tâm Sự Của Muôn Đời*. Bài thơ dài (27 đoạn) nhưng vì là Tâm Sự Của muôn Đời nên chúng ta cần học thuộc lòng để hiểu được tâm sự của LĐA, con người của muôn đời. Và bài **Đạo Trường Ngâm**, để hiểu thông điệp đầy Hồn Sứ Việt của ông để lại cho con cháu.

Từ khi còn là một thanh niên bắt đầu "nhập vào" với cái Đạo Thăng Nghĩa của LĐA cho đến nay, tôi đã đọc không biết bao nhiêu lần hai bài thơ này. Và chính hai bài này cùng bài Chính Khí Việt (mà hầu như người Việt yêu nước nào cũng biết) đã giúp tôi qua được bao gian truân khổ ải, nhục nhằn trong tù, nhất là bốn năm hoàn toàn xa cách thế giới con người. Các bạn hãy thuộc lòng hai bài thơ căn bản này (cùng với những nguyên lý căn bản Thăng nghĩa) để hiểu và thấm, "cảm chiêu" (từ của LĐA) được tâm sự, niềm tin mà cũng là thông điệp của LĐA gửi chúng ta. Mỗi ngày hãy dành đôi phút "trực cảm" với con người của LĐA, hãy tạm quên đi những triết lý của ông. Để chia sẻ với ông những rung cảm sâu dầy mà chân thật về cuộc sống con người và về thăng trầm của dân tộc Việt. *Để cùng "cảm chiêu" với ông, Con Người và Dân Tộc.*

(trích Thánh Đồng Ngâm)

*Tạo hóa như không cả
Nên chẳng bởi tự người*
**Thánh hiền sao vắng vẻ
Trong lòng lũ trẻ tươi!**

...

*Khói mây kín mù mịt
Như không, như sáu như*
**Anh hùng đâu mất hết
Như thiếu, như có dư!**

*Đẻ ra ai đã biết
Hun đúc trong trường trần
Chỉ những người cô nghiệt
Hiểu được thức kinh luân.*

*Cha mẹ công sinh dưỡng
Non sông khí tưới vun
Máu chảy đức vô lượng
Xin thề cùng càn khôn.*

(Trích Đạo Trường Ngâm)

...

*Chớp bể mưa nguồn kéo khắp miền¹
Xá đâu tắm gội, xá truân chuyên.
Bút nghiên, đèn sách đều sai lạc,
Kim cổ, Đông Tây cũng hảo huyền.
Ví biết lửa hương tìm chấp nối,
Là hay vàng đá để trao truyền.
Văn minh nghĩ kỹ còn nhiều việc
Đem cả muôn loài lên Duy Nhiên.*

Mỗi lần đọc thơ LĐA, tôi luôn ghen ngào cảm xúc. Ôi sao nước Việt lại có thể có được một Con Người như thế, vừa vĩ đại, cao xa, vừa đốn đau, truân chuyên và gần gũi làm sao. Vừa như vẫn ở đâu đây mà sao xa vời vợi. Ở ông là cả Loài Người, cả dân tộc Việt như đang sống đây mà như đã và vẫn sống cả muôn đời trong ông và trong mỗi chúng ta. Và lại cảm thấy thương ông vô cùng, tiếc ông vô cùng. Và lòng tự nhủ lòng (như một lời tâm nguyện): "*Ôi cái tâm không cố vươn lên cùng trời đất thì làm sao làm được chuyện của đất trời. Để sống được sao cho không hổ thẹn với Con Người Của Muôn Đời ấy*".

Nhiên Hòa ĐVH
(1.1.2000)

¹ Khắp miền: miền Đông Nam Á - Nhiên Hòa giải thích.